

# Co z wielkopolską psychiatrią?



Fot. Zb. Kulka/Cymalewski/AG

## Rozmowa z prof. Januszem Rybakowskim, konsultantem wojewódzkim do spraw psychiatrii w Wielkopolsce

**Jak ocenia pan psychiatrię w Wielkopolsce?**

Największą rewolucję w stacjonarnej opiece psychiatrycznej spowodowało uruchomienie 1 września 2017 r. przy Centrum Medycznym HCP w Poznaniu oddziałów

psychiatrycznych o łącznej liczbie 180 łóżek. Rocznie na leczenie przyjmowanych jest tam ok. 3000 dorosłych pacjentów. Upřednio tylko ok. 30 proc. mieszkańców Poznania mogło się leczyć stacjonarnie w swoim mieście. Większość była hospitalizowana w szpitalach

psychiatrycznych w Gnieźnie lub w Kościanie, a jeśli tam brakowało miejsc – na oddziałach psychiatrycznych w Sokołowie czy Złotowie, oddalonych od Poznania o 150 km. Obecnie ponad 90 proc. mieszkańców Poznania wymagających leczenia na oddziale psychiatrycznym może je realizować na miejscu. Od września tego roku w związku z dramatyczną sytuacją stacjonarnej opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży jeden oddział Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu został przekształcony w oddział młodzieżowy, umożliwiając hospitalizację młodocianych powyżej 16. roku życia. Dzięki temu przybyło w naszym województwie 20 miejsc szpitalnych z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży. Do niedostatków opieki psychiatrycznej w Wielkopolsce należy na pewno zbyt długi czas oczekiwania na wizytę u specjalisty w sektorze państwowym, a także niedostateczny rozwój psychiatrii środowiskowej – ale co do tego ostatniego mamy już pewne obiecujące wydarzenia. Niezłe jest również zainteresowanie młodych lekarzy specjalizacją z psychiatrii. W rekrutacji wiosennej 2019 r. na miejsca rezydentki i porezydentki w województwie wielkopolskim zgłosiło się 19 kandydatów.

**A co z programem pilotażowym centrów zdrowia psychicznego?**

Program pilotażowy centrów zdrowia psychicznego rozpoczął się 1 lipca 2018 r. i objął 28 jednostek psychiatrycznych w naszym kraju. Spośród pięciu podmiotów naszego województwa zakwalifikowany został ośrodek w Gnieźnie, jednak ze względu na problemy organizacyjne związane ze współpracą szpitala

„Od 1 stycznia 2019 r. działa Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego przy ośrodku HCP w Poznaniu. Docelowo będzie mogło z niego skorzystać ok. 600 osób, które ukończyły 18 lat oraz pracują lub mieszkają w Poznaniu”



„Od września tego roku w związku z dramatyczną sytuacją stacjonarnego leczenia psychiatrycznego dzieci i młodzieży jeden oddział Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu został przekształcony w oddział młodzieżowy”

z poradniami został on z programu wycofany. Obecnie, po roku doświadczeń, jesteśmy na etapie dołączania do programu nowych jednostek. Wszystko wskazuje na to, że proponowane centrum zdrowia psychicznego przy ośrodku medycznym HCP, obejmujące populację 200 tys. mieszkańców Poznania, zostanie zakwalifikowane do tego programu. Obiecał mi to wstępnie minister Balicki.

**W Wielkopolsce działają już dwa środowiskowe centra zdrowia psychicznego.**

Dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ wspieranego przez fundusze Unii Europejskiej zdobyły dwa projekty. Od 1 stycznia 2019 r. działa Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego przy ośrodku HCP w Poznaniu. Docelowo

będzie mogło z niego skorzystać ok. 600 osób, które ukończyły 18 lat oraz pracują lub mieszkają w Poznaniu. Unijny projekt przygotowano z myślą o ludziach zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. z powodu długotrwałego bezrobocia czy zaburzeń psychicznych, np. depresji, załamania nerwowego. Ośrodek ma im pomóc wrócić nie tylko do zdrowia, lecz także do pracy lub nauki i pracy. Jednym z jego elementów jest całodobowa linia telefoniczna. W projekcie uwzględniono także programy aktywizacyjne i edukacyjne, które prowadzą psycholodzy i terapeuci oraz mediatorzy, pedagodzy czy logopedzi. Na realizację tego pilotażu Centrum HCP dostało z WRPO 2014+ prawie 10,5 mln zł. W tym projekcie chodzi o przesunięcie akcentów z placówki ochrony zdrowia na pacjenta. Dzięki współpracy z przypisanym mu menedżerem zdrowia pacjent współdecyduje o leczeniu i bierze odpowiedzialność za swoje zdrowie. Działanie centrum pozwoli też na zmniejszenie liczby hospitalizacji. A jeżeli jest ona naprawdę konieczna, to duże znaczenie ma zapewnienie pacjentowi ciągłości opieki zaraz po wyjściu ze szpitala. Planowane działania, zakładające udział członków rodzin oraz środowisk kontaktowych pacjentów, np. szkoły, zakładu pracy czy rówieśników, mają prowadzić do zmiany postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. Chodzi przede wszystkim o przeciwdziałanie stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy. Od 1 września 2018 r. działa mniejsze centrum obejmujące swoją działalnością teren Obornik, Rogoźna oraz Ryczywołu. Współtworzy je Centrum Opieki Zdrowotnej Sanitas, Fundacja AKME oraz spółdzielnia socjalna „Uciec dysforii”. Trafiają tu osoby, które potrzebują przynajmniej wsparcia psychologicznego. Konkurs na centra środowiskowe trwa nadal i obecnie kilka nowych aplikacji z województwa wielkopolskiego oczekuje na rozpatrzenie.

*Rozmawiał Krystian Lurka*